

دانشگاه فنی و حرفه‌ای دختران زرده
حضرت رقیه (س)

حاسداری مهندسی
مدرس: سمانه خضری زرده

جلسه دوم

حل مثال شرکت آلفا: فرض ۱

روش ایجاد ذخیره	روش حذف مستقیم	شرح
هزینه م و ذخیره م و ۳۰،۰۰۰	-	برآورد مطالبات مشکوک الوصول ۸۱/۱۲/۲۹
ذخیره م و حساب دریافتی ۲۰،۰۰۰	هزینه مطالبات سوخت شده ۲۰،۰۰۰ حساب دریافتی ۲۰،۰۰۰	مطالبات سوخت شده طی سال ۸۲
حساب دریافتی ۳،۰۰۰ ذخیره م و ۳،۰۰۰	حساب دریافتی ۳،۰۰۰ هزینه مطالبات سوخت شده ۳،۰۰۰	وصول مجدد مطالبات سوخت شده طی سال ۸۲
وجه نقد ۳،۰۰۰ حساب دریافتی ۳،۰۰۰	وجه نقد ۳،۰۰۰ حساب دریافتی ۳،۰۰۰	
هزینه م و ذخیره م و ۱۲،۰۰۰	-	برآورد مطالبات مشکوک الوصول ۸۲/۱۲/۲۹

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول

٣٠,٠٠٠	مانده ابتدای دوره	٢٠,٠٠٠	مطالبات سوخت شده
٣,٠٠٠	وصول مجدد مطالبات سوخت شده		
هزینه مطالبات مشکوک الوصول			
<u>١٢,٠٠٠</u>			
<u>٢٥,٠٠٠</u>			ذخیره مورد نیاز

حل مثال شرکت آلفا: فرض ۲

روش ایجاد ذخیره	روش حذف مستقیم	شرح
هزینه م و ذخیره م و ۳۰،۰۰۰	-	برآورد مطالبات مشکوک الوصول ۸۱/۱۲/۲۹
ذخیره م و حساب دریافتی ۳۵،۰۰۰	هزینه مطالبات سوخت شده حساب دریافتی ۳۵،۰۰۰	مطالبات سوخت شده طی سال ۸۲
-	-	وصول مجدد مطالبات سوخت شده طی سال ۸۲
-	-	
هزینه م و ذخیره م و ۳۰،۰۰۰	-	برآورد مطالبات مشکوک الوصول ۸۲/۱۲/۲۹

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول

٣٠،٠٠٠	مانده ابتدای دوره	٣٥،٠٠٠	مطالبات سوخت شده
٣٠،٠٠٠	هزینه مطالبات مشکوک الوصول		
<u>٢٥،٠٠٠</u>	ذخیره مورد نیاز		

حل مثال شرکت آوا:

۱) روش حذف مستقیم

حساب های دریافتی ۳۰،۰۰۰ ۸۱/۶/۲۰
درآمدهای متفرقه ۳۰،۰۰۰

وجوه نقد ۳۰،۰۰۰ ۸۱/۶/۲۰
حساب دریافتی ۳۰،۰۰۰

۲) روش ایجاد ذخیره

حساب های دریافتی ۳۰،۰۰۰ ۸۱/۶/۲۰
ذخیره م و ۳۰،۰۰۰

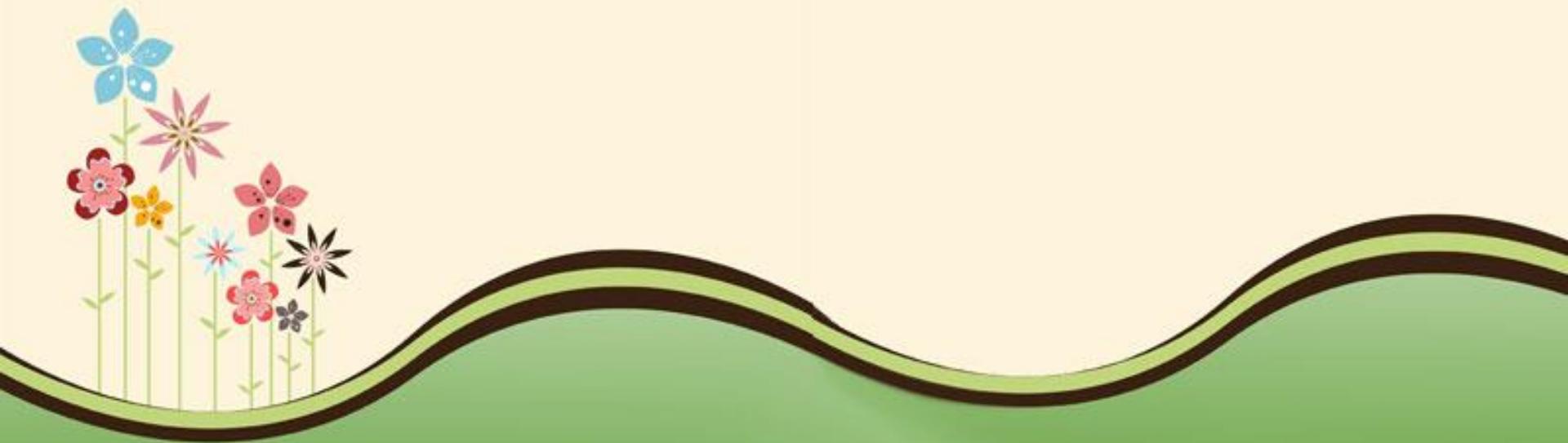
وجوه نقد ۳۰،۰۰۰ ۸۱/۶/۲۰
حساب دریافتی ۳۰،۰۰۰

روش های برآورد مطالبات مشکوک الوصول

مبلغ ذخیره مطالبات مشکوک الوصول از دو دیدگاه برآورد می شود:

۱- دیدگاه سود و زیانی

۲- دیدگاه ترازنامه ای

دیدگاه سود و زیانی:

روش هایی که بر مبنای دیدگاه سود و زیانی، مبلغ ذخیره مطالبات مشکوک الوصول را برآورد می نمایند عبارتند از:

۱- درصدی از فروش های نسیه

۲- درصدی از مجموع فروش های نقد و نسیه

درصدی از فروش های نسیه:

در صورتی که بین مطالبات سوخت شده و فروش های نسیه سال های قبل رابطه ای وجود داشته باشد، می توان این رابطه را به یک درصد تبدیل نمود و برای تعیین هزینه مطالباتی که در سال جاری سوخت خواهند شد آن را به کار برد.

درصدی از مجموع فروش های نقد و نسیه:

در واحدهای تجاری که به علی فروش های نقد و نسیه از یکدیگر تفکیک نمی شوند و کل فروش ها در یک حساب فروش ثبت می شوند، امکان استفاده از روش درصدی از فروش های نسیه برای برآورد مطالبات مشکوک الوصول مشکل بوده و از این رو، از درصد کل فروش های سال مالی استفاده می شود.

نقض این روش این است که مطالبات سوخت شده را با فروش های نقدی نیز مرتبط می سازد، در حالی که مطالبات سوخت شده ناشی از فروش های نسیه است.

نکته: در روش های دیدگاه سود و زیانی، مبلغ مطالبات مشکوک الوصول برآورده، بدون در نظر گرفتن مانده حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول، به بدھکار حساب هزینه مطالبات مشکوک الوصول و بستانکار حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول منظور می شود.

مثال:

شرکت سمیرا مطالبات مشکوک الوصول را سالانه معادل ۲ درصد فروش های نسیه برآورد می کند. مانده حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول در ابتدای سال ۸۱ مبلغ ۲۱،۰۰۰ ریال، مطالبات سوخت شده طی سال ۱۴،۰۰۰ ریال و فروش های نسیه شرکت در سال ۸۱ مبلغ ۸۵۰،۰۰۰ ریال بوده است.

مطلوبست: انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه در پایان سال ۸۱

$$850,000 * .2 = 17,000$$

حل:

$$81/12/29 \quad \text{هزینه مطالبات مشکوک الوصول} \quad 17,000$$

$$\text{ذخیره مطالبات مشکوک الوصول} \quad 17,000$$

دیدگاه ترازنامه ای:

روش هایی که بر مبنای دیدگاه ترازنامه ای، مبلغ ذخیره مطالبات مشکوک الوصول را برآورد می نمایند عبارتند از:

- ۱- روش شناسایی ویژه حساب های دریافتی (روش موردي)
- ۲- روش تجزیه و تحلیل زمانی حساب های دریافتی
- ۳- روش درصدی از مانده حساب های دریافتی

روش شناسایی ویژه حسابهای دریافتی:

در این روش کلیه حسابهای دریافتی واحد تجاری مورد بررسی قرار گرفته و مطالباتی که وصول آنها مشکوک به نظر می رسد، تعیین و نسبت به آن ها ذخیره در نظر گرفته می شود.

روش تجزیه و تحلیل زمانی حساب های دریافتی

این روش بر این فرض مبتنی است که هر چه مدت بیشتری از موعد مطالبات گذشته باشد، احتمال وصول آنها کمتر یا احتمال غیر قابل وصول بودن آن بیشتر می شود. در این روش، حساب های دریافتی بر حسب تعداد روزهایی که از موعد پرداخت آن ها گذشته است، طبقه بندی می شوند. پس از کامل شدن جدول زمانی، براساس درصد معینی از جمع هر طبقه به عنوان مشکوک الوصول تلقی و برای آن ها ذخیره در نظر گرفته می شود.

روش درصدی از مانده حساب های دریافتی

در این روش میزان مطالباتی که انتظار نمی رود وصول شوند با اعمال یک درصدی به مانده پایان دوره حساب های دریافتی تعیین می شود.

نکته: در کلیه روش های دیدگاه ترازنامه ای، مانده قبلی حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول مورد توجه قرار می گیرد. چنانچه مانده ذخیره مطالبات مشکوک الوصول قبل از تعديل بستانکار باشد و مبلغ ذخیره مورد نیاز بیش از مانده بستانکار حساب ذخیره باشد، بابت مابه التفاوت، هزینه مطالبات مشکوک الوصول بدهکار و ذخیره مطالبات مشکوک الوصول بستانکار می شود و در مواردی که مبلغ ذخیره مورد نیاز محاسبه کمتر از مانده ذخیره مذبور باشد، بابت مابه التفاوت، ذخیره مطالبات مشکوک الوصول بدهکار و سایر درآمدها بستانکار می شود.

چنانچه مانده ذخیره مطالبات مشکوک الوصول قبل از تعديل بدهکار باشد، مبلغ ذخیره مورد نیاز با مانده حساب ذخیره جمع شده و به بدهکار حساب هزینه مطالبات مشکوک الوصول و بستانکار حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول منظور می شود.